

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Ostrava – Poruba, Ukrajinská 1530/1531

Ukrajinská 4/1530 – 2/1531, 708 00 Ostrava - Poruba

Identifikátor školy: 600 144 208

Termín konání inspekce: 2. – 5. listopad 2004

Čj.:	n4-1665/04-011084
Signatura:	kn6ay112

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatel mateřské školy:	Statutární město Ostrava, Městský obvod Poruba.
Sídlo zřizovatele:	Klimkovická 28/55, 708 56 Ostrava - Poruba.
Sídlo mateřské školy:	Ukrajinská 4/1530 – 2/1531, 708 00 Ostrava - Poruba.
Právní forma organizace:	příspěvková organizace od 1. ledna 2003, IČO: 70 984 662.
Kapacita mateřské školy:	je stanovena na počet 150 dětí, k dispozici jsou zde prostory pro šest tříd. V současné době je kapacita plně obsazena.
Další součást mateřské školy:	školní jídelna mateřské školy s kapacitou 175 jídel (IZO: 102 980 535) zajišťuje stravovací podmínky dětem a zaměstnancům vlastního předškolního zařízení.
Vzdělávací program mateřské školy:	<i>Školní vzdělávací program zpracovaný podle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (čj. 14 132/01-22).</i>

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ Personální podmínky vzdělávání v mateřské škole.
- ❖ Materiálně-technické podmínky vzdělávání v mateřské škole.
- ❖ Průběh a výsledky spontánních a řízených činností v mateřské škole.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola (dále MŠ) má v současné době 20 zaměstnanců. Z toho pedagogickou práci vykonává 12 učitelek (včetně ředitelky) v šesti třídách a všechny svou kvalifikací splňují stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků pro činnost v předškolním zařízení. Personální podmínky školy jsou dlouhodobě stabilní a věková struktura pedagogického kolektivu je vyvážená. Pracují zde zkušené učitelky s pozitivním vztahem ke své profesi a ochotou průběžně inovovat vlastní pracovní přístupy. Stanovení míry vyučovací povinnosti pedagogických pracovníků je v souladu s platnými právními předpisy a zohledňuje specifické podmínky pedagogického procesu (např. zájmové kroužky, činnost dopravního hřiště). Rozvržení pracovní doby zaměstnanců je vzhledem k režimu a potřebám tříd hodnoceno jako účelné.

Strategie řízení směřuje MŠ k průběžné stabilizaci a optimalizaci její organizační struktury. Přístup vedení školy k řešení personálních záležitostí je hodnocen jako sebevědomý a důsledný, je také partnerský s převahou demokratických prvků. Pravidla řízení školy jsou formulována *Organizačním řádem mateřské školy* a v přílohách *Školního vzdělávacího programu*. Přehledně a vyčerpávajícím způsobem je vymezen způsob organizace školy (efektivní organizační členění školy útvarů školy, strategie řízení v oblasti finanční, personální a materiálně-technické, komunikační a informační systém, vnitřní směrnice atd.).

Pracovní náplně a kompetence jednotlivých zaměstnanců jsou výstižně vymezeny v personální dokumentaci. Dokumentace školy také stanovuje jednoznačná kritéria pro odměňování zaměstnanců a přiznávání nadtarifního finančního ohodnocení. Zdůrazněn je nadstandardně aktivní profesní výkon, ztížené podmínky pro výkon práce, spolupráce při

propagaci školy na veřejnosti a tvorbě jejího profilu. Výše poskytovaných osobních příplatků diferencovaně rozlišuje míru nadstandardních výkonů jednotlivých pracovníků.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je v MŠ podporovanou oblastí a je také jedním z hodnotících kritérií. Vedení školy přistupuje k jeho zaměření systematicky podle potřeb školy. Finančně podporuje zejména semináře k *Rámcovému programu pro předškolní vzdělávání* (dále *RVP PV*), inovační směry v předškolním vzdělávání, změny v problematice řízení školy apod. Zohledněny jsou tak specifické potřeby pro zvyšování odbornosti jednotlivých pracovníků. Organizační podmínky jsou v celé MŠ vyřešeny tak, že podporují vzdělávání učitelek. Jejich zapojení do nabídky seminářů je aktivní a vyrovnané.

V MŠ je prováděna důsledná vnitřní kontrola kvality jejího provozu a pedagogického procesu. Ředitelka si četnými způsoby zajišťuje informace o kvalitě školy, které účinně analyzuje a využívá jako zpětnou vazbu k dalšímu rozvoji, např. průběžné a cílené zjišťování informací o organizačním a provozním chodu školy, dotazníky rodičům, učitelkám i provozním zaměstnancům, častá hospitační činnost, kontrola dokumentace atd. Evaluační procesy probíhají také na úrovni jednotlivých tříd a učitelek, kde dochází k autoevaluaci vlastní činnosti včetně plánování. Dle zápisů z pedagogických rad jsou tyto výsledky jedním z podnětů pro vnitřní diskuzi. Vedou k formulaci závěrů, které jsou využity pro koncepční rozvoj školy. Z uvedeného vyplývá, že v systému vnitřní kontroly je důsledně uplatňován princip průběžného získávání informací. Jejich cílená analýza a vyvození konkrétních, adresných závěrů jsou využívány v další činnosti. Zvolený systém je hodnocen jako mimořádně efektivní, což potvrzuje koncepční vliv ředitelky na rozvoj kvality školy po stránce materiálně-technické, organizační a pedagogické.

Personální podmínky jsou celkově hodnoceny jako vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

MŠ realizuje svou činnost ve dvou samostatných objektech, které jsou účelově (pro výdej stravy) propojeny v suterénu. Rozsáhlost objektu ztěžuje vnitřní kontakty, tento problém je však řešen kvalitní organizací vnitřní komunikace (vnitřní telefony, pravidelné operativní porady, informační centrum). Jednotlivé třídy mají samostatné podmínky pro svou činnost, nejsou vzájemně propojeny. Budovy včetně zahrad podléhají pravidelné údržbě, revizní zprávy z kontrol dokládají vyhovující provozní podmínky. Na zahradě byla provedena rekonstrukce dopravního hřiště a inovace jejího dalšího vybavení. K modernizaci dochází také ve vnitřním prostoru školy, např. postupná obnova dětského nábytku s ohledem na diferencovanou výšku podle potřeb dětí, výměna svítidel, modernizace kuchyně. Péče o budovu směřuje k jejímu efektivnějšímu provozu a zlepšení podmínek pro pobyt dětí v MŠ.

Prostorové podmínky všech tříd jsou optimální. Každá třída má vlastní specifický vzhled, který je vzájemně odlišuje, prostor je přehledný a účelně uspořádaný. Vnitřní vybavení je přizpůsobeno potřebám předškolních dětí. Jsou zde vytvořena zájmová centra, otevřena a zpřístupněna úložné prostory apod.

Pro práci s dětmi je na všech pracovištích dostatek spotřebního materiálu, průběžně dochází k inovaci pomůcek a hraček v souladu s reálnými potřebami školy. V MŠ je široká nabídka pomůcek pro rozvíjení poznání dětí. Pozitivně ovlivňuje vzdělávací proces také kvalita pomůcek pro výtvarné, pohybové a hudební aktivity. Každá třída je vybavena hudebními nástroji, audiovizuálními pomůckami a hračkami pro zájmové činnosti. Počítač je k dispozici pro administrativní účely, účelné je připojení školy k internetu. Přínosem pro zkvalitnění přípravy učitelek na práci s dětmi je kopírka.

Učitelky jednotlivých tříd dbají o estetickou úroveň prostorů školy, podíl dětí na výzdobě je spíše menší.

Hospodaření MŠ s přidělenými finančními prostředky se vyznačuje koncepčním způsobem jejich čerpání a jednoznačně vede k rozvoji školy. Je zřejmé, že ředitelka je dobře informována o současných trendech a možnostech vybavování předškolního zařízení a reálně stanovuje priority při zajišťování materiálních podmínek školy. Stav materiálně-technického zázemí školy je pravidelně sledován v rámci kontrolní činnosti a vyhodnocován na provozních poradách. Ředitelka na zjištění reaguje bez odkladu. Se zřizovatelem je projednáván rozpočet školy a pravidelně také dlouhodobé požadavky na zvýšené investiční potřeby.

Materiálně-technické podmínky mateřské školy umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu, jsou hodnoceny jako vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

MŠ pracuje podle vlastního *Školního vzdělávacího programu* (dále *ŠVP*), který je v platnosti od 1. září 2003 a aktualizován od 1. září 2004. V koncepci školy jsou konkretizovány dlouhodobé projektové cíle zaměřené na vzdělávání dětí, rozvoj talentu, podporu duševní pohody dětí v MŠ a zdravého životního stylu. Samostatný projekt je věnován dopravní výchově. Nedílnou součástí *ŠVP* je celoroční motivační projekt *Poznáváme svět*, který tematicky orientuje zaměření třídních plánů. Z předložené dokumentace vyplývá, že *ŠVP* je neformální a aktivní materiál, který je vynikajícím podkladem pro práci školy.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace a další dokumentace prokazující naplňování programu je přehledná a průkazná. Pozitivem je logická provázanost dokumentace školy a soustavné vyhodnocování její účinnosti vzhledem k praktickému využití v činnosti školy.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Kontrolní činnost v oblasti naplňování vzdělávacího programu probíhá v souladu s pravidly pro vnitřní evaluaci a hodnocení, která jsou v dokumentaci komplexně zpracována v návaznosti na *ŠVP*. Hodnotící a evaluační prostředky postihují celou problematiku pedagogického procesu včetně plánování. Z dokumentace je zřejmá praktická návaznost výstupů z jednotlivých kontrol, zejména využívání dílčích analýz pro zobecňující závěry. Kontrola naplňování vzdělávacího programu není orientována pouze na vnější proces, tj. kontrolní činnost ředitelky včetně hospitací, ale také na vnitřní evaluaci v jednotlivých třídách. V celkovém hodnocení se kontrola v oblasti naplňování vzdělávacího programu vyznačuje nastavením efektivního systému, který zohledňuje všechny potřebné aspekty evaluace.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Organizace výchovně-vzdělávací práce probíhá v každé třídě podle doporučeného denního režimu. Jeho struktura je pouze rámcová, tzn. určuje provozní dobu MŠ, dobu stravování a odpočinku. Pitný režim je celodenně zabezpečen. Organizace odpočinku dětí respektuje jejich individuální potřebu spánku. Děti mají v jeho průběhu možnost začlenit se do klidnějších her či jiných zájmových aktivit, které akceptují psychohygienické zásady pro pobyt dětí v MŠ. Součástí pedagogického programu je pobyt venku, který je realizován denně s přihlédnutím

ke klimatickým podmínkám. Jeho organizace navazuje na plánovaný program tříd a preferuje zejména přirozený pohyb.

Spolupráce s rodiči je v celkovém zaměření činnosti školy významnou oblastí jejího působení a projevuje se otevřeností vůči rodičovské veřejnosti. Systematicky a progresivně vyhledávají efektivní formy vzájemného kontaktu. Od roku 1991 aktivně spolupracují se *Sdružením rodičů*. V náročných podmínkách velkého sídliště se zaměřují na pedagogickou osvětu a podporu přátelských vazeb mezi učitelkami a rodiči. Preferují neformální vzájemné kontakty a aktivity prezentující nejen výsledky práce s dětmi, ale také pedagogickou inspiraci. Např. společné aktivity s rodiči a dětmi, odborné přednášky, výstavy, přehledný vnější informační systém. Rodiče získávají dostatek informací o pedagogickém programu a také o tendencích v předškolní výchově.

Organizace výchovně - vzdělávací práce respektuje specifické cíle předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v mateřské škole

Odborná pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků

Průběh sledované pedagogické činnosti byl zajištěn výhradně kvalifikovanými učitelkami, v jejichž práci se odrazily dlouholeté zkušenosti, zodpovědný přístup k práci s dětmi a zejména ochota tvořivě a inovačně přijímat změny v předškolní výchově. Kvalifikovanost učitelského kolektivu pozitivně ovlivňovala pedagogickou úroveň MŠ.

Spontánní a řízené činnosti

Zaměření a obsah spontánních a řízených činností byl ve všech třídách v souladu s třídními plány, které vždy navazovaly na *ŠVP*. Každá třída přistupovala ke vzdělávacímu obsahu osobitě, s přihlédnutím k vlastním podmínkám.

V praxi učitelky flexibilně přizpůsobovaly program potřebám dětí a aktuální situaci, vyvážený byl také z hlediska příležitosti k pohybu a odpočinku. Jeho organizace byla spíše uvolněná a většinou dětem umožňovala spontánní využívání pedagogických podnětů. V organizaci výchovně-vzdělávacích činností docházelo k průběžnému prolínání spontánních a řízených aktivit. Pozitivem byla pravidelnost a jednoznačnost jednoduchých pravidel pro pobyt v MŠ, se kterými se děti rychle ztotožnily.

Program tříd byl strukturován do tematických vzdělávacích celků, které měly značný motivační efekt. Témata byla dětmi přijata se zájmem a vždy postihovala vnitřní vzdělávací i motivační souvislosti. Pozitivem byla převaha integračních metod, které sjednocovaly vzdělávací obsah, činily jej pro děti přehledným.

Pro spontánní činnosti byly ve všech třídách vytvořeny materiální podmínky podporující tvořivost a fantazii dětí. Učitelky je obvykle rozvíjely vhodnými podněty, které souvisely s tematickým zaměřením programu a respektovaly propojení s řízenými činnostmi. Podporovaly tak aktuální zájmy dětí a obvykle nenarušovaly spontánní rozvoj her.

Při stanovení náročnosti vzdělávacího obsahu zohledňovaly učitelky mladší věkovou skupinu dětí. V heterogenních třídách byla náročnost obvykle nastavena spíše na průměrnou úroveň, která dostatečně nepostihovala předpoklady dětí v nejstarší věkové skupině. Nutnost diferenciací náročnosti nebyla dostatečně podporována skupinovou a individuální organizací pedagogického programu. Důraz byl kladen na výchovné aspekty rozvíjející vnitřní vztahy ve skupině, základní zdvořilostní a hygienické návyky. Ve většině tříd však nevyužívaly učitelky v dostatečné míře příležitosti k rozvoji samostatnosti dětí, opakovaně byly zjišťovány tendence k jejich obsluhování.

Řízené vzdělávací aktivity byly orientovány převážně činnostně, s dostatečným podílem aktivizačních prvků. Převažovaly činnosti cíleně podporující osobní zkušenost dítěte. Průběh řízených činností byl často motivován využíváním textů, básní, říkadel písní, které obvykle znaly také děti. Učitelky kladly vyšší důraz na výsledky dětí než na jejich prožitek z průběhu činností. Také spíše preferovaly vlastní názor na kvalitu výsledku. Pozitivní bylo, že v průběhu celého dne děti využívaly četné příležitosti ke spontánnímu pohybu a pravidelně byly zařazovány cílené pohybové aktivity s využitím zajímavého náčiní. Pohybová výchova měla ve všech třídách velmi dobrou úroveň a učitelky uplatňovaly širokou škálu moderních metod k rozvoji pohybových dovedností dětí. Systematickým metodickým přístupem řešily učitelky také rozvoj grafomotorických dovedností zejména u nejstarších dětí. Významným způsobem ovlivňovala program tříd nabídka výtvarných a pracovních aktivit, které se vyznačovaly širokým výběrem technik a témat.

Promyšlená motivace pedagogického programu byla jeho nedílnou součástí. Častěji se učitelky zaměřovaly na funkční motivaci podporující krátkodobý zájem dětí o aktuální řízenou činnost.

V průběhu své práce uplatňovaly učitelky vhodné formy hodnocení dětí, které byly vždy pozitivní. Nezdůrazňovaly chybu jako negativní problém. Hodnocením podporovaly pozitivní sebehodnocení a pocit úspěšnosti u dětí.

Průběh spontánních činností je hodnocen jako velmi dobrý, průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností je hodnocen také jako velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

V průběhu inspekce byly sledovány výrazně se projevující výsledky vzdělávání a výchovy. Soustředěný přístup k rozvoji grafomotorických dovedností dokladovaly četné pracovní listy, které zejména u starších dětí potvrzovaly správné návyky pro přípravu na psaní. Úroveň dětských výtvarných prací prokazovala nebojácný přístup dětí k uplatňování vlastní fantazie a četné praktické dovednosti při zvládnutí použitých materiálů.

Komunikační dovednosti u nejstarších dětí (verbální aktivita a spontánnost, schopnost vyjadřovat se k danému tématu, nebojácnost slovního projevu před kolektivem dětí) byly pouze na průměrné úrovni. Jejich osvojování nebylo vždy dostatečně podporováno uplatňováním důslednosti při respektování komunikačních pravidel a vyšší dominancí učitelek v pedagogickém procesu.

Podmínky MŠ i uplatňované pedagogické metody přispívaly ke kvalitnímu průběhu pohybové výchovy. U dětí byly v této oblasti zjištěny správné návyky a také nebojácnost a aktivní vztah k pohybu.

U sebeobslužných dovedností byla zjištěna průměrná úroveň, která je důsledkem toho, že učitelky nevyužily všechny příležitosti k jejich rozvoji.

Pozitivně byly hodnoceny sociální vztahy mezi dětmi ve věkově smíšených třídách, které se vyznačovaly vzájemným respektem a často také ochotou vzájemně si pomáhat.

Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou dle výše uvedených inspekčních zjištění hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- MŠ je aktivní v nabídce nadstandardních činností, které ve zvýšené míře podporují zájmovou orientaci dětí. Využívají pro tento účel širokou škálu tvořivých aktivit, které po dohodě s rodiči realizují učitelky s příslušnou odborností formou kroužků. Jejich program je orientačně vymezen tematickými plány a výsledky činnosti jsou prezentovány na

veřejnosti. Kroužky svou organizací a časovým vymezením nenarušují každodenní program a jsou vedeny hravou formou s ohledem na specifické možnosti dětí předškolního věku.

Nabízejí zájmové kroužky se zaměřením na hudební, tělesnou, výtvarnou a dopravní výchovu. Děti se mohou zapojit do kroužku seznamování s anglickým jazykem.

- MŠ provozuje kvalitní dětské dopravní hřiště, jehož využití přesahuje rámec školy. Je využíváno také dětmi základní školy a MŠ pro tento účel poskytuje dostatek dalších pomůcek.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina, vydaná dne 30. října 2002
2. Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. ŠMS/578/03/Mü ze dne 15. ledna 2003, s účinností od 1. ledna 2003
3. Školní vzdělávací program, vydán 27. srpna 2003, aktualizován 31. srpna 2004
4. Třídní vzdělávací programy všech tříd, školní rok 2004/2005
5. Organizační řád mateřské školy, vydán 1. ledna 2003
6. Zápisy z pedagogických rad a operativních porad pedagogických pracovníků, školní rok 2003/2004 a 2004/2005
7. Zápisy z provozních porad se zaměstnanci MŠ, školní rok 2003/2004 a 2004/2005
8. Personální dokumentace, doklady o dosažení odborné a pedagogické způsobilosti všech pedagogických zaměstnanců ke dni inspekce
9. Evidenční listy dětí v mateřské škole, školní rok 2004/2005
10. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2004/2005
11. Přehledy o docházce dětí do mateřské školy, školní rok 2004/2005

ZÁVĚR

Z výsledků inspekčního zjištění vyplývá, že sledovaná mateřská škola je kvalitní předškolní zařízení, jehož činnost pozitivně ovlivňuje zvolený systém řízení a zodpovědný přístup k pedagogické práci.

Personální podmínky jsou vynikající vzhledem k plnému zabezpečení kvalifikovanosti pedagogického procesu. Pozitivem je také vyvážená a srovnatelná profesní úroveň jednotlivých učitelů, které přistupují ke své práci tvořivě a postupně v ní zohledňují současný vývoj předškolní výchovy.

Vedení MŠ důsledně směřuje školu k jejímu stálému rozvoji. Systematickým a srozumitelným vedením kolektivu podporuje ředitelka dynamiku vnitřního vývoje a interpersonální vztahy. Systém uplatňovaných kontrolních mechanismů postihuje celou problematiku činnosti školy, včetně evaluačních procesů na jednotlivých třídách. Pozitivní vývoj školy potvrzuje účinnost těchto mechanismů jako zpětné vazby.

Materiálně-technické podmínky prokazatelně zvyšují podnětnost pedagogického procesu, jejich úroveň je vynikající. Vedení školy přistupuje k řešení této problematiky koncepčně a z hlediska čerpání finančních prostředků efektivně. Zohledňuje ve svém rozhodování nejen odůvodněné potřeby provozní, ale také pedagogické požadavky jednotlivých tříd.

Ve výchovně-vzdělávací činnosti jsou v MŠ postupně uplatňovány současné aspekty předškolní výchovy. Jednotlivé třídy jsou v úrovni své pedagogické činnosti srovnatelné. Aplikují promyšlené programy se všestranným a motivujícím zaměřením a podporují rozvoj přirozených sociálních vztahů. Děti jsou pedagogický program i celková organizace tříd pozitivně přijímány.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Mgr. Jarmila Španihelová

.....

Člen týmu Mgr. Hana Štefková

.....

V Novém Jičíně dne 29. listopadu 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. prosinec 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Darja Prokopová, ředitelka mateřské školy

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Štefánikova 9, 741 01 Nový Jičín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu 28. října 117, 702 18 Ostrava 2	2005-01-13	n4-1005/05-011084
Zřizovatel: Statutární město Ostrava, Městský obvod Poruba Klimkovická 28/55, 708 56 Ostrava - Poruba	2005-01-13	n4-1006/05-011084

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.